

2018-08-23
N2018/04482/TS

Näringsdepartementet

Trafikverket

781 70 Borlänge

Uppdrag att inrätta en nationell samordnare för inrikes sjöfart och närsjöfart

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att utse och inrätta en nationell samordnare för inrikes sjöfart och närsjöfart med ett tidsbegränsat uppdrag på sex år.

Inom ramen för uppdraget ska samordnaren:

- Främja en väl fungerande och effektiv inrikes sjöfart och närsjöfart och förbättra förutsättningarna för överflyttning av godstransporter från väg.
- Initiera och främja samverkan mellan berörda aktörer, inklusive europeiska aktörer, och tillhandahålla ett forum för dialog och samarbete, såväl mellan aktörerna och regeringen som mellan aktörerna.
- I dialog med berörda aktörer, utarbeta och bidra till att verkställa en handlingsplan som främjar inrikes sjöfart och närsjöfart, som också främjar energieffektiva lösningar med låga utsläpp av växthusgaser och föroreningar till såväl luft som vatten.
- Ha en kunskapsspridande funktion och föra dialog med transportköpare, speditörer, hamnar, kommuner, rederier, transportföretag och andra relevanta aktörer om möjligheterna att på olika sätt stimulera en överflyttning av godstransporter från land- till

sjötransporter och därmed bidra till minskade utsläpp av luftföroreningar.

- Göra berörda aktörers arbete för att främja inrikes sjöfart och närsjöfart synligt, utmanande och inspirerande för andra och stimulera fler aktörer till att bidra till arbetet. I detta ingår att översiktligt sammanställa och beskriva aktörernas arbete och utifrån det identifiera goda exempel.
- Analysera hur torrhamnar och omlastningskajer för sjöfart på inre vattenvägar, inklusive kajer i stadsmiljö, kan utvecklas för att bidra till ökad sjöfart, ökad hamnkapacitet och produktivitet, minskad trängsel, minskad klimat- och miljöpåverkan och regional utveckling, samt vilka aktörer som har ansvar för eventuella åtgärder som föreslås. Analysen ska även omfatta kopplingen till infrastrukturinvesteringar. Eventuella åtgärder får inte vara förlag på nya större investeringar.

Vid genomförandet av uppdraget ska samordnaren inhämta synpunkter från relevanta myndigheter och andra aktörer, till exempel det nationella godstransportrådet, Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Boverket, Statens energimyndighet, Verket för innovationssystem (Vinnova), berörda transportköpare, transportsäljare, Sveriges hamnar, Svensk sjöfart, kommuner och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Trafikverket ska vid de tidpunkter och i den form som bestäms i dialog med det nationella godstransportrådet och Trafikanalys informera om dem om arbetet.

För genomförandet av uppdraget får Trafikverket använda 12 miljoner kronor under perioden 2019–2024. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*, anslagsposten 12.1 *Planering, stöd och myndighetsutövning*.

Trafikverket ska redovisa den del av uppdraget som rör handlingsplanen till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 maj 2019.

Trafikverket ska redovisa den del av uppdraget som rör analys av torrhamnar och omlastningskajer för sjöfart på inre vattenvägar till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 december 2019.

Trafikverket ska årligen, senast vid utgången av mars månad, redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Trafikverket ska slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2024.

Skälen för regeringens beslut

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Därutöver har riksdagen beslutat om ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa. Riksdagen har härutöver beslutat om ett klimatmål för transportsektorn. Målet innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom inrikes luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

Regeringen har beslutat om en nationell godstransportstrategi benämnd *Effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter – en nationell godstransportstrategi* (dnr N2018/03939/TS). I strategin framgår att en nationell samordnare för ökad inrikes sjöfart och närsjöfart ska utses. Samordnaren ska enligt strategin placeras på Trafikverket och få ett tidsbegränsat uppdrag på sex år.

Inrikes sjöfart och närsjöfart har potential att avlasta väginfrastrukturen, minska andelen kortväga lastbilstransporter och därmed minska trängseln på vägarna och utsläppen av klimat- och luftföroreningar. Det gäller bland annat vid större byggprojekt runt och i storstäderna. En stor potential finns i närsjöfartslösningar baserade på slingor som knyter ihop svenska inlands- och kusthamnar med andra europeiska hamnar. Regeringen bedömer att det krävs en flerårig satsning på samordning för att ta tillvara sjöfartens potential.

Regeringen har i fastställelsen av den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029 (dnr N2018/03462/TIF) beslutat att Trafikverket ska genomföra informations- och kunskapshöjande insatser om samordning av godstransporter, i enlighet med beskrivning i regeringens kommande godsstrategi. Regeringen har

beslutat att fördela 33 miljoner kronor till dessa insatser under planperioden. Den nationella samordnaren för ökad inrikes sjöfart och närsjöfart utgör en av dessa insatser.

Regeringen har även beslutat att inrätta ett nationellt godstransportråd och att rådet ska ha som uppgift att bidra till arbetet för effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter och till genomförandet av godstransportstrategin. Regeringen har uppdragit åt Trafikanalys att följa upp och utvärdera arbetet med att genomföra den nationella godstransportstrategin.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Anna Ullström

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA och K

Näringsdepartementet/SUBT, MRT, TIF, SBN och IFK

Miljö- och energidepartementet/EE, KL och Me

Boverket

Naturvårdsverket

Transportstyrelsen

Trafikanalys

Sjöfartsverket

Statens energimyndighet

Verket för innovationssystem

Sveriges Kommuner och Landsting

Svensk sjöfart

Sveriges hamnar

Transportföretagen

Näringslivets transportråd